

امتحانات متمرکز تکمیلی (سطح ۳)

زمان: ۱۰ صبح ۱۵ دقیقه ۹۰ دقیقه

شماره نام صحیح اول	نوع عدد	نوع درخت
شماره نام صحیح دوم	نوع عدد	نوع درخت

نیم سال اول ۹۸-۹۷
رشته مطالعات زبان ورودی مهر ۹۷

مهر مدرسه

کتاب:	۳۹۷۱/۰۷
تاریخ:	۱۳۹۷/۱۰/۲۴
موضوع:	فقه عمومی ۱
موضوع:	الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة
موضوع:	جلد دوم: کتاب مناجر: تقسیم تجارت به حرام، مکروه و مباح، عقداً ببيع و آداب، شرایط متعاقدين و عوضین، الصرف، السلف، اقسام البیع (المساومه، المرابحه، مواضع، تولیه) الربا (ص ۳۰۰-۱۶۷) به استثنای بیع الحیوان و بیع التمار (ص ۲۶۳-۲۲۹)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: مدرسه: شهرستان: استان:

۰/۵

۱- احکام نفس تکسب و موضوع تجارت به ترتیب به چند قسمت تقسیم می شود؟ ص ۱۷۱ پ ۱ و ص ۱۸۲ پ ۱

- الف. وجوب و استحباب - محرّم و مکروه و مباح
- ب. احکام خمس - محرّم و واجب و مستحب
- ج. محرّم و مکروه و مباح - احکام خمس
- د. احکام خمس - محرّم و مکروه و مباح

۲- در عبارت «لو باع الموزون کیلاً أو بالعکس أمکن الصحّة فیهما و یحتمل صحّة العکس لا الطرد» مراد از عکس در عبارت «یحتمل صحّة العکس» و دلیل احتمال صحت آن چیست؟ ص ۲۰۸ پ ۲

۰/۵

- الف. بیع المکیل وزناً لأنّ الوزن أصل للكیل
- ب. بیع الموزون کیلاً لأنّ الوزن أصل للكیل
- ج. بیع الموزون کیلاً لأنّ الكیل أصل للوزن
- د. بیع المکیل وزناً لأنّ الكیل أصل للوزن

۰/۵

۳- مقصود از «مخارفين» که ترک معامله با ایشان یکی از آداب معامله به شمار می رود، چه کسانی هستند؟ ص ۲۲۲

- الف. من لا یرسره الإحسان و لا تسوؤه الإساءة
- ب. من لا یبالی بما قال و لا ما قیل فیہ
- ج. الذین یحاسبون علی الشیء الدون
- د. الذین لا یبارک لهم فی کسبهم

۴- آیا در صحت معامله ظرف مسی که در آن مقدار کمی طلا به کار رفته در مقابل طلا، علم به زیادتر بودن طلا از مقدار طلای به کار رفته در ظرف، و قبض طلا به مقداری که در ظرف به کار برده شده است در مجلس بیع، به ترتیب شرطیت دارد؟ ص ۲۶۷ پ ۵

۰/۵

- الف. بله - بله
- ب. بله - خیر
- ج. خیر - خیر
- د. خیر - بله

۵- شهید ثانی با استفاده از روایات برای کراهت حرفه صراف، کفن فروشی و ذباحتی چه دلایلی ذکر می کند؟ ص ۱۸۰ - ۱/۵ نمره

۱/۵

جواب: صرافی: زیرا صرف از ربا سالم نمی ماند. (۰/۵ نمره)

کفن فروشی: زیرا کفن فروش آرزو می کند که مرگ و وبا زیاد شود. (۰/۵ نمره)

ذباحتی: این شغل باعث مساوت قلب و بی رحمی صاحبش می شود. (۰/۵ نمره)

۶- عقد بیع هر یک از «غافل» و «مکره» با اجازه ی لاحق چه حکمی پیدا می کند؟ چرا؟ ص ۱۸۷ - ۲ نمره (امتحانات تکمیلی نیمسال اول ۹۴-۹۳)

۲

جواب:

عقد غافل بعد از اجازه لغو است و تصحیح نمی شود (۰/۵ نمره) زیرا او اصلاً قصد لفظ را نداشته است تا عقد محقق شود و اجازه ی لاحق آن را مؤثر نماید (۰/۵ نمره)

ولی عقد مکره بعد از اجازه نافذ و تصحیح می شود (۰/۵ نمره) زیرا او قصد لفظ را داشته و فقط رضایت نداشته و اکنون که با اجازه اعلام رضایت نماید، عقد مؤثر می شود. (۰/۵ نمره)

۷- با توجه به شرایط مبیع عدم صحت بیع در فرع «فلو باع الحمام طائراً لم یصح» را تبیین کنید. ص ۱۹۸ پ آخر - ۱/۵ نمره

۱/۵

جواب: یکی از شرایط مبیع این است که بایع بر تسلیم آن قادر باشد. لذا اگر بایع یک کبوتری که در حال پرواز را بفروشد معامله او صحیح نیست. زیرا قدرت بر تسلیم آن را ندارد.

۸- با تبیین مقصود از «سمک الأجام» جواز یا عدم جواز بیع آن را به همراه دلیل توضیح دهید. ص ۲۱۴ پ آخر ۲ - نمره ۲

جواب: «أجام» جمع الجمع است مفرد این جمع الجمع «اجمه» است و جمع آن «اجم» است [درختی است که دارای شاخه‌های زیاد است و در زیر آب روئیده و محل زندگی ماهی‌هاست. (نمره ۰/۵) فروش ماهی‌های که در پناه این درخت زندگی می‌کنند حتی با ضمیمه شاخه‌های درخت صحیح نیست (نمره ۰/۵) زیرا مقدار این ماهی‌ها مجهول است. (۱ نمره) توضیحات داخل کروه لازم‌الذکر نیست.]

۹- با توجه به شرطیت قبض ثمن در بیع سلف، حکم دو فرع مذکور از دیدگاه شهید اول را همراه با دلیل آن تبیین کنید. ص ۲۸۰ پ آخر و ۲۸۱ پ ۱ - ۲ نمره

الف) مشتری با بایع شرط کند که ثمن همان دینی باشد که از تو طلبکار هستیم.

جواب: معامله باطل است (نمره ۰/۲۵) زیرا در بیع سلف، مبیع کلی در ذمه و دینی است که بر عهده فروشنده می‌آید، و اگر مشتری با شرط مذکور در سؤال معامله کند، در واقع معامله دین در مقابل دین انجام داده که این معامله باطل است. (نمره ۰/۲۵)

ب) مشتری با بایع شرط نمی‌کند که ثمن همان دینی باشد که از تو طلبکار هستیم، بلکه بعد از عقد و قبل از تفرق ثمن را بابت همان دینی که طلبکار است با بایع محاسبه می‌کند.

جواب: معامله صحیح است. (نمره ۰/۲۵) زیرا عقد بیع سلف بر دین در مقابل دین واقع نشده است، بلکه در واقع مشتری قبل از تفرق، دین خود را از بایع استیفاء کرده است. (نمره ۰/۲۵)

۱۰- با فرض این که در معامله سلف، کالای پیش‌فروش شده در زمان تحویل نایاب شود، و فروشنده از تهیه و تحویل آن متعذر باشد، به سؤالات زیر پاسخ دهید. ص ۲۸۷ پ آخر ۲ - نمره

الف) از دیدگاه شهید اول، مشتری در فرع مذکور چه اختیاراتی دارد؟

جواب: مشتری خیار فسخ معامله را دارد (نمره ۰/۵) و همچنین می‌تواند تا حصول مبیع صبر کند. (نمره ۰/۵)

ب) علاوه بر اختیارات مشتری در فرع مذکور از دیدگاه شهید اول، شهید ثانی چه حقی را برای مشتری ثابت می‌داند؟

جواب: [مشتری می‌تواند نه صبر کند و نه معامله را فسخ کند]، بلکه قیمت مبیع خریداری شده را در زمان تحویل از بایع مطالبه کند. (نمره ۰/۵)

[توضیحات داخل گیومه لازم‌الذکر نیست]

ج) آیا مشتری در فرع مذکور می‌تواند بعد از مدتی صبر برای حصول مبیع، معامله را فسخ کند؟ چرا؟

جواب: بله، (نمره ۰/۲۵) زیرا خیار فسخ معامله فوری نیست. (نمره ۰/۲۵)

۱۱- با توجه به احکام ربا، حکم معامله در دو فرع ذیل را با دلیل آن تبیین کنید. ص ۳۰۰ پ آخر ۲ - نمره

الف) بیع لحم الغنم بالشاة إن كان مذبوحاً مع عدم المساوات:

جواب: باطل است، (نمره ۰/۵) زیرا حیوان ذبح شده در حکم گوشت و از مصادیق موزونات است و با فرض عدم مساوات عوضین، معامله ربوی و باطل است. (نمره ۰/۵)

ب) بیع لحم الغنم بالشاة إن كان حياً مع عدم المساوات:

جواب: صحیح است، (نمره ۰/۵) زیرا گوشت گوسفند از موزونات به شمار می‌آید اما گوسفند زنده با وزن اندازه‌گیری نمی‌شود، در نتیجه حتی در صورت عدم مساوات عوضین، معامله ربوی نخواهد بود. (نمره ۰/۵)